

P.Z.E. br. 26

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/24

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 07. travnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 06. travnja 2016. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila doc. dr. sc. Darija Nakića, dr. med., ministra zdravlja, Ivana Bekavca, dr. med., zamjenika ministra zdravlja, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravlja.

PREDSJEDNIK

akademik Željko Reiner

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/22
Urbroj: 50301-04/12-16-3
Zagreb, 6. travnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila doc. dr. sc. Darija Nakića, dr. med., ministra zdravlja, Ivana Bekavca, dr. med., zamjenika ministra zdravlja, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravlja.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O GENETSKI MODIFICIRANIM ORGANIZMIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GENETSKI MODIFICIRANIM ORGANIZMIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14 - u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se postupanje s genetski modificiranim organizmima (u daljnjem tekstu: GMO), ograničena uporaba GMO-a, namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, stavljanje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište, rukovanje, prijevoz i pakiranje GMO-a, postupanje s otpadom nastalim uporabom GMO-a, odgovornost za štetu nastalu nedopuštenom uporabom GMO-a, propisuju se tijela nadležna za provedbu odredbi ovoga Zakona, kao i načini postupanja i izvješćivanja središnjeg i koordinativnog tijela i Europske komisije, opisuju se metode i tehnike službenih kontrola u cilju zaštite zdravlja ljudi, životinja i očuvanja okoliša od utjecaja GMO-a na području Republike Hrvatske, kao i prekršajne odredbe.

Navedeni Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s:

- Direktivom 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106/1, 17. 4. 2001.),
- Direktivom 2009/41/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama (SL L 125/75, 21. 5. 2009.),
- Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18. 10. 2003.),
- Uredbom (EZ) br. 641/2004 od 6. travnja 2004. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na zahtjeve za odobrenje nove genetski modificirane hrane i hrane za životinje, obavješćivanje o postojećim proizvodima te slučajnu ili tehnološki neizbježnu prisutnost genetski modificiranog materijala koji je pri procjeni rizika povoljno ocijenjen (SL L 102, 7. 4. 2004.),
- Uredbom (EZ) br. 1981/2006 od 22. prosinca 2006. godine o detaljnim pravilima za provedbu članka 32. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu Referalnog laboratorija zajednice za genetski modificirane organizme (SL L 368, 23. 12. 2006., SL L 314M, 1. 12. 2007.),

- Uredbom (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama te sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedene od genetski modificiranih organizama i izmjeni Direktive 2001/18/EZ (SL L 268, 18. 10. 2003.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za određivanje i dodjelu jedinstvenih identifikacijskih kodova za genetski modificirane organizme (SL L 10, 16.1.2004.).

Zakon je noveliran 2009., 2013. i 2014. godine, radi daljnjeg usklađivanja s novom pravnom stečevinom donesenom na razini Europske unije, posebno u odnosu na prekogranični prijenos GMO-a (Uredba (EZ) br. 1946/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o prekograničnom prijenosu genetski modificiranih organizama) i koegzistenciju GMO-a i konvencionalnih usjeva (Preporuka Komisije 2003/556/EZ o vodičima za razvoj nacionalnih strategija i najboljih praksi za osiguravanje suživota genetski modificiranih usjeva s konvencionalnim i organskim uzgojem), zbog prilagodbe pravnog okvira ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo te zbog ukidanja Državnog inspektorata.

Na razini Europske unije je 13. ožujka 2015. godine donesena Direktiva (EU) 2015/412 Europskoga parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2001/18/EZ u pogledu mogućnosti država članica da ograniče ili zabrane uzgoj genetski modificiranih organizama (GMO-a) na svojem državnom području (SL L68, 13.3.2015.) - u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/412, kojom će se državama članicama na principu načela supsidijarnosti omogućiti više fleksibilnosti pri odlučivanju žele li uzgajati GMO-e na svojem državnom području, a da to ne utječe na procjenu rizika predviđenu u sustavu Europske unije za odobravanje GMO-a bilo za vrijeme odobravanja ili nakon njega, tj. omogućit će se pravo odlučivanja u vezi uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području država članica, kao i sloboda izbora potrošača, poljoprivrednika te gospodarskih subjekata svih dionika u području uzgoja GMO-a. Državama članicama Europske unije samom je Direktivom propisana mogućnost ograničavanja ili zabrane uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom području države članice Europske unije. Dana 17. rujna 2015. godine Republika Hrvatska uputila je devet pisama izuzeća u skladu s Direktivom (EU) 2015/412, kojima je zatražena prilagodba geografskog područja za devet genetski modificiranih biljnih kultura.

Ovim zakonom proširuje se područje primjene Zakona u vezi ograničavanja ili zabrane uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom području Republike Hrvatske. Zakonskim prijedlogom dopunjuje se važeći zakonodavni okvir radi prijensa u nacionalno zakonodavstvo Direktive Vijeća (EU) 2015/412, čime će se nastaviti usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s novom pravnom stečevinom Europske unije koja uređuje područje ograničavanja ili zabrane uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom državnom području.

Nadalje, propisuje se pravna osnova ograničavanja ili zabrane uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom području Republike Hrvatske, te se definiraju mjere za ograničavanje ili zabranu uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom području Republike Hrvatske ovisno o tipu i vrsti GMO-a.

Također, zakonskim prijedlogom propisuje se temelj za razradu procedure ograničavanja ili zabrane uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom području Republike Hrvatske.

Osim toga, definiraju se prava i obveze nadležnih tijela s posebnim naglaskom na prava i obveze pravnih osoba te prava i obveze središnjih tijela državne uprave nadležnih za uzgoj GMO-a i uvođenje GMO-a u okoliš, te se revidiraju odredbe o nadležnosti u provedbi upravnog, stručnog i inspekcijskog nadzora (službene kontrole) nad implementacijom mjera za ograničavanje ili zabranu uzgoja GMO-a na dijelu ili na cijelom državnom području te nadzor gospodarenja otpadom nastalog od GMO-a.

S obzirom na to da će zakonskim prijedlogom u nacionalno zakonodavstvo biti prenesene samo neke ključne odredbe Direktive Vijeća (EU) 2015/412, način podnošenja zahtjeva za izuzeće detaljnije će se urediti uredbom koju donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede. Predloženi zakon omogućava fleksibilnu prilagodbu domaćeg zakonodavstva zakonodavstvu Europske unije osiguravajući pravovremeni prijenos i primjenu Direktive Vijeća (EU) 2015/412.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga zakona imat će financijski učinak na način da će za njegovu provedbu središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede zaposliti jednog višeg stručnog savjetnika. Naime, područje genetski modificiranog reproduksijskog materijala poljoprivrednog bilja je vrlo kompleksno i zahtjeva višegodišnji kontinuirani rad i usavršavanja s ciljem da Republika Hrvatska može kvalitetno i stručno odrađivati ovu problematiku. GMO problematika, naročito uzgoj genetski modificiranog reproduksijskog materijala poljoprivrednog bilja, vrlo je važna problematika za Republiku Hrvatsku kao gospodarsko, ali i političko pitanje. Za tu namjenu središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede, za razdoblje od 2016. do 2018. godine, osiguralo je financijska sredstva u državnom proračunu, tako da su za 2016. godinu planirana sredstva u iznosu od 74.408 kuna na razini osam mjeseci, a u projekciji za 2017. i 2018. godinu sredstva su planirana na godišnjoj razini (111.612 kuna za svaku godinu pojedinačno).

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Za potrebe glasovanja pri radnim tijelima i odborima Europske komisije na dostavljene prijedloge provedbenih odluka o stavljanju na tržište Europske unije genetski modificiranih organizama i genetski modificiranih biljnih kultura namijenjenih za uporabu za uzgoj (kultivacija), država članica jedino i samo može glasovati protiv ako je prije toga ishodila od Europske komisije izuzeća državnog teritorija za uzgoj GMO-a. Stoga, ako Republika Hrvatska želi ograničiti uzgoj pojedinih genetski modificiranih biljnih kultura u cilju razvoja autohtonih biljnih organskih i/ili konvencionalnih vrsta i/ili domaćih hibrida i domaće proizvodnje, mora imati temelj za navedeno glasovanje koje će se definirati odredbama ovoga zakona.

Kako bi se Republici Hrvatskoj omogućila autonomnost odlučivanja vezano za ograničavanje ili zabranu uzgoja GMO-a u skladu s odredbom članka 26.c Direktive Vijeća (EU) 2015/412, te zbog potrebe daljnjeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije, sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 81/13), predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GENETSKI MODIFICIRANIM ORGANIZMIMA

Članak 1.

U Zakonu o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14), članak 1. mijenja se i glasi:

"Ovim se Zakonom uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima (u daljnjem tekstu: GMO) i proizvodima koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, ograničena uporaba GMO-a, namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, ograničavanje ili zabrana uzgoja GMO-a, stavljanje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište, uzgoj GMO-a, rukovanje, prijevoz i pakiranje GMO-a, postupanje s otpadom nastalim uporabom GMO-a, odgovornost za štetu nastalu nedopuštenom uporabom GMO-a, utvrđuju se nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela za provedbu ovoga Zakona, službene kontrole te propisuju upravne mjere i prekršajne odredbe za provedbu ovoga Zakona."

Članak 2.

U članku 1.a stavku 1. iza podstavka 2. točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaje podstavak 3. koji glasi:

"- Direktiva (EU) 2015/412 Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. godine o izmjeni Direktive 2001/18/EZ u pogledu mogućnosti država članica da ograniče ili zabrane uzgoj genetski modificiranih organizama (GMO-a) na svojem državnom području (SL L 68, 13.3.2015.)."

U stavku 2. iza podstavka 5. točka se zamjenjuje zarezom, te se dodaje podstavak 6. koji glasi:

"- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 120/2014 od 7. veljače 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1981/2006 o detaljnim pravilima za provedbu članka 32. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća u pogledu referentnog laboratorija Zajednice za genetski modificirane organizme (Tekst značajan za EGP) (SL L 39, 8.2.2014.) - u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 120/2014."

Članak 3.

U članku 2. podstavku 9. iza riječi: "pokusnih polja" dodaju se zarez i riječi: "kliničkih bolničkih ispitivanja".

Iza podstavka 23. dodaju se novi podstavci 24. do 29. koji glase:

"- *pokusno polje* je oblik namjernog uvođenja GMO-a u okoliš u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja GMO-a na dijelu državnog područja (prilagođenom zemljopisnom području),

- *uzgoj GMO-a (kultivacija)* podrazumijeva uzgoj GMO-a koji je prethodno odobren za stavljanje na tržište,

- *složeni genetski modificirani organizmi ili višestruko genetski modificirani organizmi* (eng. *stacked events*) podrazumijeva genetski organizam s dva ili više dodana i/ili izmijenjena gena,

- *službeni laboratorij za GMO* je pravna osoba ili organizacijska jedinica (cjelina) unutar pravne osobe koja je ovlaštena od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a uključujući genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje te hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od GMO-a, za provedbu službenih kontrola uključujući i reprodukcijski materijal poljoprivrednog bilja, kao sjemenski materijal, biljne dijelove i sadni materijal šumskih svojti i križanaca za upotrebu u šumarstvu,

- *referentni laboratorij za GMO* je pravna osoba ili organizacijska jedinica (cjelina) unutar pravne osobe koja je ovlaštena od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja kao referentna organizacija ili jedinica za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, uključujući genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje te hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od GMO-a, za provedbu službenih kontrola uključujući i reprodukcijski materijal poljoprivrednog bilja, kao sjemenski materijal, biljne dijelove i sadni materijal šumskih svojti i križanaca za upotrebu u šumarstvu,

- *Nacionalni referentni laboratorij za GMO* je pravna osoba ili organizacijska jedinica (cjelina) unutar pravne osobe koja je ovlaštena od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja kao nacionalna referentna organizacija ili jedinica za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, uključujući genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje te hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od GMO-a, za provedbu službenih kontrola, uključujući i reprodukcijski materijal poljoprivrednog bilja, kao sjemenski materijal, biljne dijelove i sadni materijal šumskih svojti i križanaca za upotrebu u šumarstvu."

Dosadašnji podstavci 24. do 27. postaju podstavci 30. do 33.

Članak 4.

Članak 3. mijenja se i glasi:

"Za obavljanje stručnih i upravnih poslova kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a:

- ograničeno uporabljaju u zatvorenom sustavu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove znanosti,

- namjerno uvode u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja), nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zaštite prirode,

- namjerno uvode u žive organizme u svrhu kliničkih bolničkih ispitivanja u kojima se koriste genetski modificirani mikroorganizmi (GMM) za transport gena u medicinske svrhe (npr. genetski modificirano cjepivo ili uporaba genetski modificiranog virusa za transport genske terapije u životinju/čovjeka), nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja,

- stavljaju na tržište:

a) kao hrana i hrana za životinje, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja,

b) kao reproduksijski materijal poljoprivrednog bilja u svrhu uzgoja genetski modificiranih poljoprivrednih kultura, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede,

c) kao životinjski reproduksijski materijal (životinjsko sjeme, jajne stanice, zameci te jaja i ikra), nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede,

d) kao sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojti i križanaca za upotrebu u šumarstvu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove šumarstva,

e) kao lijekovi u veterinarstvu i sredstva za zaštitu bilja, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede i veterinarstva.

Pri upotrebi GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u kozmetici, farmaciji i zdravstvenoj zaštiti ljudi nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja.

O provedenim upravnim postupcima iz svoga djelokruga rada, tijela iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. te podstavka 4. točaka b), c), d) i e) ovoga članka podnose godišnje izvješće središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Potvrdu o zaprimljenoj obavijesti subjekta u poslovanju s hranom o stavljanju na tržište Republike Hrvatske genetski modificirane hrane i genetski modificirane hrane za životinje odobrene na tržištu Europske unije izdaje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje provođenje Uredbe (EZ) br. 1829/2003 i Uredbe (EZ) br. 1830/2003."

Članak 5.

U članku 7. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Dopuštenje za uporabu GMO-a, za ograničenu uporabu GMO-a, za namjerno uvođenje GMO-a u okoliš u svrhu pokusnih polja, za klinička bolnička ispitivanja ili za uzgoj GMO-a izdaje rješenjem nadležno tijelo iz članka 3. ovoga Zakona."

Članak 6.

U članku 8. stavku 1. iza riječi: "za uporabu GMO-a" dodaju se riječi: "iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona."

Članak 7.

Članak 10. mijenja se i glasi:

"Laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a ovlašćuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja, ako ispunjava uvjete iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Laboratorij iz stavka 1. ovoga članka mora:

- akreditirati se u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 o općim zahtjevima za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija,
- imati odgovarajuće prostore,
- imati odgovarajuće kvalificirano osoblje osposobljeno za provođenje analitičkih metoda koje se koriste za detekciju i identifikaciju GMO-a,
- imati odgovarajuću opremu potrebnu za provođenje potrebnih analiza.

Detaljnije uvjete o prostoru, opremi i osoblju koje mora ispunjavati laboratorij iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja u suradnji s čelnicima središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite prirode, zaštite okoliša, poljoprivrede i šumarstva.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja rješenjem ovlašćuje laboratorij iz stavka 1. ovoga članka.

Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje se na rok od dvije godine."

Članak 8.

Iza članka 10. dodaje se članak 10.a koji glasi:

"Članak 10.a

Službene i referentne laboratorije za GMO ovlašćuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja ako ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

Službeni i referentni laboratoriji za GMO iz stavka 1. ovoga članka moraju imati ovlaštenje za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a najmanje u trajanju od pet godina ili obavljati znanstveno-istraživačku djelatnost na području GMO-a u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisom, moraju biti ovlašteni za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te moraju zadovoljiti i sljedeće uvjete:

- odgovarajuća upravna infrastruktura,
- dovoljan kapacitet obrade podataka za izradu tehničkih izvješća,
- brza komunikacija s drugim laboratorijima koji sudjeluju u ispitivanju i validaciji metoda detekcije.

Detaljnije uvjete koje moraju ispunjavati službeni i referentni laboratoriji za GMO iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja rješenjem ovlašćuje službene i referentne laboratorije za GMO iz stavka 1. ovoga članka.

Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje se na rok od dvije godine.

Nacionalni referentni laboratorij za GMO odlukom ovlašćuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Ovlaštenje iz stavka 6. ovoga članka daje se na rok od dvije godine.

Uvjeti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka koje moraju ispunjavati laboratoriji moraju biti sukladni odredbama Priloga I. Uredbe (EZ) br. 1981/2006 i Uredbe (EU) br. 120/2014."

Članak 9.

Naslov iznad članka 26. mijenja se i glasi: "Namjerno uvođenje GMO-a u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja)".

U članku 26. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Namjerno uvođenje GMO-a u okoliš provodi se sukladno dopuštenju iz stavka 1. ovoga članka uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove znanosti."

Članak 10.

Članak 27. mijenja se i glasi:

"Genetski modificiran reproduksijski biljni materijal je dopušteno uvoditi u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja) samo na površinama koje odobrava središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode uz suglasnost središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove poljoprivrede i znanosti.

Nije dopušteno uvođenje GMO-a u okoliš u zaštićenim područjima i u područjima ekološke mreže utvrđene sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje zaštite prirode, područjima namijenjenim ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i ekoturizmu te područjima koja predstavljaju zaštitne zone utjecaja.

Zaštitne zone utjecaja iz stavka 2. ovoga članka obuhvaćaju prostore koji sprječavaju širenje GMO-a na područja na kojima nije dopušteno namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, koje se utvrđuju uvjetima zaštite prirode koji su sastavni dio dopuštenja o namjernom uvođenju GMO-a u okoliš."

Članak 11.

Iznad članka 52. dodaje se naslov koji glasi: "Uzgoj GMO-a".

Članak 12.

U članku 52.a stavak 2. briše se.

Članak 13.

Iza članka 52.b dodaje se članak 52.c koji glasi:

"Članak 52.c

Ograničavanje ili zabrana uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske provodi se za pojedine GMO-e i/ili skupine GMO-a.

Ograničavanje i/ili zabrana iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju sljedećih obvezujućih razloga:

- a) ciljevi okolišne politike,
- b) urbanističko i prostorno planiranje,
- c) upotreba zemljišta,
- d) društveno ekonomski utjecaji,
- e) izbjegavanje prisutnosti GMO-a u drugim proizvodima,
- f) ciljevi poljoprivredne politike,
- g) javni poredak (javnih politika).

Na razloge iz stavka 2. ovoga članka moguće je pozivati se pojedinačno ili u kombinaciji, uz iznimku razloga navedenog u točki g) na koji se ne može pozivati pojedinačno, ovisno o posebnim okolnostima u državi, regiji ili na području u kojima će se te mjere primjenjivati, ali ni u kojem slučaju ne smiju biti protivne procjeni rizika za okoliš.

Republika Hrvatska podnosi Europskoj komisiji zahtjev za izuzećem dijela zemljopisnog područja i/ili cijelog državnog područja Republike Hrvatske od uzgoja GMO-a za vrijeme postupka odobravanja određenog GMO-a, ili za vrijeme obnove suglasnosti/odobrenja na cijelom ili dijelu državnog područja.

Način podnošenja zahtjeva za izuzeće iz stavka 4. ovoga članka propisat će uredbom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede i šumarstva na svojim službenim stranicama objavljuje Popis dijelova državnog područja (zemljopisnog područja) na kojima se ograničava i/ili zabranjuje uzgoj pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a.

Dopunjene informacije o stanju o ograničavanju ili zabrani uzgoja pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a moraju biti dostupne javnosti i u skladu s odredbama članka 42. ovoga Zakona.

Ograničavanje i/ili zabranu uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske, odlukom će utvrditi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva."

Članak 14.

Naziv Glave III.a i članak 55.a mijenjaju se i glase:

"Glava III.a KOEGZISTENCIJA GENETSKI MODIFICIRANIH USJEVA I KONVENCIONALNOG, INTEGRIRANOG I EKOLOŠKOG UZGOJA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Članak 55.a

Način koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na granična područja s ciljem izbjegavanja moguće prekogranične kontaminacije u susjednim državama, utvrdit će uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove zaštite okoliša i prirode, znanosti i zdravlja."

Članak 15.

Članak 64. mijenja se i glasi:

"Članak 64.

Za obavljanje poslova službenih kontrola kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a:

- ograničeno uporabljaju i namjerno prekogranično prenose, nadležna je sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja,
- stavljaju na tržište:

1) kao kozmetika, nadležna je sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja,

2) kao lijekovi, nadležna je farmaceutska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje lijekova,

3) kao reproduksijski materijal poljoprivrednog bilja:

- a) u svrhu uzgoja genetski modificiranih poljoprivrednih kultura i kao sredstvo za zaštitu bilja u prodaji, nadležna je poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje postupanje s reproduksijskim materijalom poljoprivrednog bilja i sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje održiva uporaba pesticida,
- b) u svrhu uzgoja genetski modificiranih poljoprivrednih kultura pri uvozu, nadležna je fitosanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje postupanje s reproduksijskim materijalom poljoprivrednog bilja,

4) kao životinjski reprodukcijski materijal:

- a) u svrhu uzgoja genetski modificiranih životinja, te kao lijekovi u veterinarstvu u maloprodaji, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje veterinarstva,
- b) u svrhu uzgoja genetski modificiranih životinja, te kao lijekovi u veterinarstvu pri uvozu, nadležna je granična veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje veterinarstva,

5) kao šumski reprodukcijski materijal:

- a) nadležna je inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove šumarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se regulira šumski reprodukcijski materijal,
- b) pri uvozu nadležna je fitosanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se regulira šumski reprodukcijski materijal,

6) kao hrana i genetski modificirana hrana na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti:

- a) životinjskog podrijetla, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, osim na ribarskim iskrcajnim mjestima u kojem slučaju je nadležna ribarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,
- b) biljnog podrijetla, nadležna je poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

7) kao hrana i genetski modificirana hrana na razini proizvodnje i prerade:

- a) životinjskog podrijetla, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,
- b) neživotinjskog podrijetla, nadležna je sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,
- c) koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, nadležna je sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, a u slučaju izvoza sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja i veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje

službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

8) kao hrana i genetski modificirana hrana na razini maloprodaje bez obzira na podrijetlo, nadležna je sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, osim ako je posebnim zakonom kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja određeno da službene kontrole provodi veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva,

9) kao hrana i genetski modificirana hrana pri uvozu:

- a) životinjskog podrijetla, nadležna je granična veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,
- b) neživotinjskog podrijetla, nadležna je granična sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,
- c) životinjskog i neživotinjskog podrijetla, nadležna je granična veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja ili granična sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležne za poslove zdravlja, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

10) nad označavanjem hrane i genetski modificirane hrane s aspekta sigurnosti hrane, provode nadležne inspekcije prema podjeli nadležnosti od točke 6. do točke 9. ovoga stavka, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

11) nad označavanjem hrane i genetski modificirane hrane s aspekta kvalitete, provodi se sukladno posebnom propisu kojim se uređuje provedba službenih kontrola hrane i hrane za životinje prema podjeli nadležnosti od točke 6. do točke 9. ovoga stavka, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

12) genetski modificirane biljne kulture kao tehnološke sirovine u proizvodnji, preradi, maloprodaji, sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja,

13) genetski modificirane biljne kulture kao tehnološke sirovine pri uvozu, nadležna je granična sanitarna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja,

14) kao hrana za životinje životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti bez obzira na podrijetlo, uključujući i genetski modificiranu hranu za životinje (uključujući i hranu za životinje koja sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO hrane

za životinje), nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležna za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

15) kao hrana za životinje biljnog podrijetla ili kao genetski modificirana hrana biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti, nadležna je poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

16) kao hrana za životinje i genetski modificirana hrana za životinje na razini proizvodnje i prerade hrane bez obzira na podrijetlo, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

17) na razini maloprodaje hrane za životinje i genetski modificirane hrane za životinje bez obzira na podrijetlo, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

18) službene kontrole prisutnosti GMO-a u hrani za životinje, bez obzira na podrijetlo uključujući i genetski modificiranu hranu za životinje (uključujući i hranu za životinje koja sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO hrane za životinje) na razini proizvodnje i prerade, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva, a na razini primarne biljne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležne za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

19) pri uvozu hrane za životinje životinjskog podrijetla, genetski modificirane hrane za životinje životinjskog i neživotinjskog podrijetla, hrane za životinje neživotinjskog podrijetla koja je navedena na popisu hrane za životinje neživotinjskog podrijetla, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje uvoz hrane i hrane za životinje iz trećih zemalja, te hrane za životinje neživotinjskog podrijetla koja nije na predmetnom popisu i genetski modificirane hrane za životinje, nadležna je granična veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje službenih kontrola koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja,

20) uslijed utvrđene prisutnosti GMO-a u usjevu iz konvencionalnog, integriranog ili ekološkog uzgoja GMO u komercijalne svrhe, nadležna je poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje postupanje s reprodukcijским materijalom poljoprivrednog bilja,

21) prilikom uzgoja genetski modificiranih poljoprivrednih kultura, nadležna je poljoprivredna inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede,

22) za genetski modificirane kućne ljubimce, nadležna je veterinarska inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove veterinarstva, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje postupanja s kućnim ljubimcima,

- uslijed uvođenja GMO-a u okoliš:

1) uslijed nenamjernog uvođenja GMO-a u okoliš, nadležne su inspekcije prema podjeli nadležnosti sukladno članku 3. ovoga Zakona,

2) uslijed namjernog uvođenja GMO-a u okoliš u okviru pokusnih polja, nadležna je inspekcija zaštite prirode središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje zaštite prirode,

3) uslijed namjernog uvođenja GMO-a u živi organizam u svrhu kliničkih bolničkih ispitivanja u kojima se koriste genetski modificirani mikroorganizmi (GMM) za prijenos gena u medicinske svrhe, nadležna je sanitarna ili farmaceutska/zdravstvena inspekcija središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

- za nadzor gospodarenja otpadom nastalog od GMO-a kada više nije sposoban za reprodukciju ili prijenos genetskog materijala na druge organizme, nadležna je inspekcija zaštite okoliša središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite okoliša, sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje područje gospodarenja otpadom.

O provedenim službenim kontrolama iz svoga djelokruga rada, tijela nadležnih inspekcija iz stavka 1. ovoga članka podnose godišnje izvješće središnjem tijelu državne uprave za poslove zdravlja najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

U slučaju neposredne opasnosti za zdravlje ljudi i u cilju zaštite okoliša od učinaka GMO-a čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja obvezan je koordinirati inspeksijske nadzore tijela iz stavka 1. ovoga članka."

Članak 16.

U članku 65. stavku 1. iza riječi: "na tržište GMO-a" dodaju se zarez i riječi: "biljnog reprodukcijanskog materijala".

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"U provedbi inspeksijskog nadzora inspektor je ovlašten uzimati uzorke poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala radi utvrđivanja prisutnosti GMO-a sukladno odredbama posebnog zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja."

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi: "iz stavka 3. ovoga članka" zamjenjuju se riječima: "iz stavaka 3. i 4. ovoga članka".

Iza dosadašnjeg stavka 5. koji postaje stavak 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

"Način uzimanja uzorka iz stavka 4. ovoga članka mora biti sukladan odredbama posebnog zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja."

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 8. riječi: "iz stavka 3. ovoga članka" zamjenjuju se riječima: "iz stavaka 3. i 4. ovoga članka".

Iza dosadašnjeg stavka 6. koji postaje stavak 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

"Drugi primjerak uzorka iz stavka 4. ovoga članka inspektor može na zahtjev stranke ili vlastiti zahtjev dostaviti na super analizu u roku od osam dana od dana zaprimanja rezultata analize u Nacionalni referentni laboratorij za GMO.

Protiv rješenja nadležnog inspektora iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja donijet će pravilnike iz članka 7. i 8. ovoga Zakona u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 13. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku iz članka 13. ovoga Zakona ovisno o uzgoju pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a na dijelu i/ili cijelom državnom području, te ovisno o prijavama, odobrenjima podnositelja prijava i/ili zahtjevima Europske komisije.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 14. ovoga Zakona najkasnije do 3. travnja 2017. godine.

Članak 18.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 7. ovoga Zakona na snazi ostaje Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati laboratoriji za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a (Narodne novine, broj 26/10).

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom proširuje područje primjene Zakona, na način da se u isti uvrštava postupanje s genetski modificiranim organizmima vezano za ograničavanje ili zabranu GMO uzgoja te se utvrđuju nadležna tijela i zadaće nadležnih tijela vezano uz proširenje područja primjene Zakona.

Uz članak 2.

Dopunjuju se odredbe o pravnoj stečevini Europske unije s kojom se ovaj Zakon usklađuje.

Uz članak 3 .

Ovim se člankom dopunjuje postojeća odredba novim pojmovima: pokusno polje, uzgoj GMO-a (kultivacija) i složeni genetski modificirani organizmi ili višestruko genetski modificirani organizmi koje je potrebno definirati u vezi s provedbom Direktive (EU) 2015/412, te novim pojmovima: službeni laboratorij za GMO, referentni laboratorij za GMO i Nacionalni referentni laboratorij za GMO.

Uz članak 4.

Utvrđuju se nadležna tijela za provedbu ovoga Zakona.

Uz članak 5.

Ovaj članak definira vrste dopuštenja koja se donose prema području primjene i uporabe GMO-a.

Uz članak 6.

Dopunjuje se odredba članka 8., na način da se ističe vrsta na koju se dopuštenje odnosi s obzirom na način uporabe GMO-a.

Uz članak 7.

Mijenja se članak 10. važećeg Zakona u svrhu usklađivanja s odredbama članka 18. stavka 3. i članka 19. stavka 3. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. 81/13,14/14 i 56/15).

Uz članak 8.

Ovim se člankom dodaje članak 10.a kojim se definira ovlašćivanje i uvjeti za ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorija za GMO te Nacionalnog referentnog laboratorija za GMO.

Uz članak 9.

Ovom se odredbom mijenja naslov iznad članka 26. u skladu s poglavljem B Direktive 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš, i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106/1, 17.4.2001.). Također, dopunjuje se stavak 2., na način da se dodaje suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove znanosti na dopuštenje u svezi pokusnih polja.

Uz članka 10.

Ovim se člankom mijenja članak 27., na način da se dodatno naglašava da se isti primjenjuje samo na uvođenje GMO-a u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja). Uredba Vlade Republike Hrvatske za uvođenje genetski modificiranog reprodukcijuskog biljnog materijala u okoliš nije donesena te se ukida odredba o donošenju te uredbe. Genetski modificiran reprodukcijuski biljni materijal je dopušteno uvoditi u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja) samo na površinama koje odobrava središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode uz suglasnost središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove poljoprivrede i znanosti.

Uz članak 11.

Dodaje se naslov iznad članka 52. radi razgraničavanja uvođenja GMO-a u okoliš u svrhu različitu od stavljanja na tržište (pokusna polja) od uzgoja GMO-a u svrhu stavljanja na tržište u skladu s odredbama Direktive 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš, i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106/1, 17.4.2001.).

Uz članak 12.

U članku 52.a briše se stavak 2. zbog nomotehničkog usklađivanja s novim člankom 27. ovoga Zakona.

Uz članak 13.

Ovim se člankom dodaje članak 52.c kojim se utvrđuju obvezujući razlozi za ograničavanje ili zabranu uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske za pojedine GMO-e i/ili skupine GMO-a. Na obvezujuće razloge moguće se pozivati pojedinačno ili u kombinaciji (uz iznimku razloga: "g) javni poredak (javnih politika)" na koji se ne može pozivati pojedinačno) ovisno o posebnim okolnostima u državi, regiji ili na području u kojima će se te mjere primjenjivati, ali ni u kojem slučaju ne smiju biti protivne procjeni rizika za okoliš.

Republika Hrvatska podnosi Europskoj komisiji zahtjev za izuzećem dijela zemljopisnog područja i/ili cijelog državnog područja Republike Hrvatske od uzgoja GMO-a za vrijeme postupka odobravanja određenog GMO-a, ili za vrijeme obnove suglasnosti/odobrenja na cijelom ili dijelu državnog područja. Način podnošenja zahtjeva za izuzeće propisat će uredbom Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede i šumarstva na svojim službenim stranicama objavljuje Popis dijelova državnog područja (zemljopisnog područja) na kojima se ograničava i/ili zabranjuje uzgoj pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a. Dopunjene informacije o stanju o ograničavanju ili zabrani uzgoja pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a moraju biti dostupne javnosti i u skladu s odredbama članka 42. ovoga Zakona.

Ograničavanje i/ili zabrana uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske, odlukom će utvrditi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva.

Uz članak 14.

Ovim se člankom mijenja naziv Glave III.a i članak 55.a zbog usklađivanja s postojećim izričajem u trenutno važećem zakonodavstvu iz područja uzgoja GMO biljnih kultura te se propisuje da će se način koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na granična područja s ciljem izbjegavanja moguće prekogranične kontaminacije u susjednim državama, utvrditi uredbom Vlade Republike Hrvatske, na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva uz suglasnost središnjih tijela nadležnih za poslove zaštite okoliša i prirode, znanosti i zdravlja.

Uz članak 15.

Mijenjaju se odredbe o nadležnosti središnjih tijela državne uprave u provedbi službenih kontrola u područjima postupanja u radu s GMO-a.

Uz članak 16.

Ovim se člankom dopunjuju, odnosno mijenjaju odredbe članka 65. važećeg Zakona u vezi uzorkovanja poljoprivrednog reprodukcijuskog biljnog materijala i postupanja po istom.

Uz članke 17. i 18.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja donijet će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnik o detaljnijim uvjetima o prostoru, opremi i osoblju koje mora ispunjavati laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te pravilnik o detaljnijim uvjetima koje moraju ispunjavati službeni i referentni laboratoriji za GMO.

Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbu o izuzeću dijela zemljopisnog područja i/ili cijelog državnog područja Republike Hrvatske od uzgoja GMO-a za vrijeme postupka odobravanja određenog GMO-a, ili za vrijeme obnove suglasnosti/odobrenja na cijelom ili dijelu državnog područja.

Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku o ograničavanju i/ili zabrani uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske ovisno o uzgoju pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a na dijelu i/ili cijelom državnom području, te ovisno o prijavama, odobrenjima podnositelja prijava i/ili zahtjevima Europske komisije.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu o načinu koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj najkasnije do 3. travnja 2017. godine. Navedeni rok propisan je člankom 1. Direktive (EU) 2015/412 Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. godine o izmjeni Direktive 2001/18/EZ u pogledu mogućnosti država članica da ograniče ili zabrane uzgoj genetski modificiranih organizama (GMO-a) na svojem državnom području.

Uz članak 19.

Utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje postupanje s genetski modificiranim organizmima (u daljnjem tekstu: GMO), prekogranični prijenos GMO-a, proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, ograničena uporaba GMO-a, namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, stavljanje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište, rukovanje, prijevoz i pakiranje GMO-a, postupanje s otpadom nastalim uporabom GMO-a, odgovornost za štetu nastalu nedopuštenom uporabom GMO-a, tijela nadležna za provedbu ovoga Zakona, te obavljanje upravnog i inspekcijskog nadzora nad provedbom ovoga Zakona.

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim direktivama Europske unije:

- Direktiva 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš, kojom se ukida Direktiva Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.20101.),

- Direktiva 2009/41/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama (SL L 125, 21. 5. 2009.).

Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za provedbu pojedinih odredaba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18. 10. 2003.) - u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1829/2003.,

- Uredba (EZ) br. 641/2004 od 6. travnja 2004. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe (EZ-a) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća glede prijave za odobrenje nove genetski modificirane hrane i hrane za životinje, notifikacije o postojećim proizvodima i slučajne, ali tehnološki neizbježne prisutnosti genetski modificiranog materijala koji je pri procjeni rizika povoljno ocijenjen, (SL L 102, 7. 4. 2004.) - u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 641/2004.,

- Uredba (EZ) br. 1981/2006 od 22. prosinca 2006. godine o detaljnim pravilima za provedbu članka 32. Uredbe (EZ-a) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća vezano za Referalni laboratorij zajednice za genetski modificirane organizme, (SL L 368, 23. 12. 2006., SL L 314M, 1. 12. 2007.) - u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1981/2006.,

- Uredba (EZ) br. 1830/2003. Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti prehrambenih proizvoda i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ, (SL L 268, 18. 10. 2003.) - u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1830/2003.,

- Uredba (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za razvoj i dodjeljivanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka za genetski modificirane organizme (SL L 10, 16.1.2004.) - u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 65/2004.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- *bioraznolikost* je sveukupnost živih organizama koji su sastavni dijelovi ekosustava, a uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica te raznolikost ekosustava,
- *genetski materijal* je dio biljke, životinje, gljive, mikroorganizma ili virusa koji sadrži nasljednu informaciju,
- *genetska modifikacija* označava namjernu izmjenu nasljednoga genetskog materijala organizma na način drukčiji od prirodne rekombinacije i indukcije mutacija, odnosno uvođenje stranoga genetskog materijala u genetski materijal organizma ili uklanjanje dijela genetskog materijala organizma; genetska modifikacija nastaje korištenjem sljedećih metoda:
 - a) tehnike rekombinantnenukleinske kiseline koje uključuju stvaranje novih kombinacija genetskog materijala unošenjem molekula nukleinske kiseline bilo kojim načinima izvan organizma u virus, bakterijski plazmid ili drugi vektorski sustav i njihovo uključivanje u organizam domaćina u kojem se ne pojavljuju prirodno, ali u kojem su sposobni za kontinuirano razmnožavanje,
 - b) tehnike koje uključuju izravno unošenje u organizam nasljednog materijala pripremljenog izvan tog organizma uključujući mikroinjekciju, makroinjekciju i mikroenkapsulaciju,
 - c) fuzija stanica (uključujući i fuziju protoplasta) ili tehnike hibridizacije kod kojih se žive stanice s novim kombinacijama nasljednoga genetskog materijala stvaraju fuzijom dviju ili više stanica pomoću metoda koje se ne pojavljuju prirodno, dok se za invitro oplodivanje, prirodne procese poput konjugacije, transdukcije, transformacije, indukciju poliploidije smatra da ne dovode do genetske modifikacije, pod uvjetom da ne obuhvaćaju korištenje rekombinantnih molekula nukleinske kiseline ili genetski modificiranih organizama dobivenih tehnikama/metodama različitima od onih koje se ne primjenjuje na ovaj Zakon,
- *genetska raznolikost* je sveukupnost gena svih živih organizama te njihova raznolikost između jedinki, populacija, vrsta i viših taksonomskih kategorija,
- *genetski modificirani organizam* (GMO) je organizam, uz iznimku ljudskih bića, u kojem je genetski materijal izmijenjen na način koji se ne pojavljuje prirodnim putem parenjem i/ili prirodnom rekombinacijom,
- *korisnik* je svaka pravna ili fizička osoba koja u skladu s odredbama ovoga Zakona provodi ograničenu uporabu GMO-a, namjerno uvodi GMO u okoliš, proizvodi i/ili stavlja GMO i proizvode od GMO-a na tržište ili rabi GMO,
- *modificirani živi organizam* označava svaki GMO sposoban za razmnožavanje ili prijenos genetskog materijala, uključujući sterilne organizme sposobne za rast,
- *nadležno tijelo* je tijelo državne uprave utvrđeno odredbama ovoga Zakona,
- *namjerno uvođenje GMO-a u okoliš* je namjerno uvođenje u okoliš GMO-a ili kombinacije GMO-a za koje se ne koriste nikakve posebne mjere sputavanja radi ograničenja njihova kontakta s općom populacijom i okolišem i za osiguranje veće razine sigurnosti za opću populaciju i okoliš, npr. u svrhu znanstvenih istraživanja, pokusnih polja i druge nekomercijalne namjene,
- *nenamjerno uvođenje GMO-a u okoliš* je slučajno ispuštanje živih modificiranih organizama u okoliš zbog nepredviđenih događaja, nesreća, nepravilnog rukovanja ili skladištenja živih modificiranih organizama i drugih radnji,
- *ograničena uporaba GMO-a* označava svaku uporabu gdje se GMO uzgaja, razmnožava, pohranjuje, prevozi, uništava, uklanja ili na bilo koji drugi način rabi u zatvorenom sustavu, odnosno u prostoru odvojenom fizičkim preprekama ili kombinacijom fizičkih, kemijskih ili bioloških prepreka koje onemogućuju dodir GMO-a s vanjskim okolišem ili njihov utjecaj na njega,

- *podnositelj prijave za uporabu, uvođenje i stavljanje na tržište* GMO-a je fizička ili pravna osoba koja namjerava ili obavlja ograničenu uporabu GMO-a, namjerava ili namjerno uvodi GMO u okoliš, odnosno namjerava ili stavlja te proizvode na tržište,
- *praćenje stanja (monitoring)* je osmišljeno i sustavno praćenje i nadziranje GMO-a i prijamnog okoliša, ograničene uporabe GMO-a, postupaka namjernog uvođenja GMO-a u okoliš i stavljanja GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na tržište, te mogućih štetnih posljedica sukladno propisima,
- *prekogranični prijenos GMO-a* podrazumijeva:
 - a) namjerni prekogranični prijenos GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a (uvoz, izvoz i provoz) ili
 - b) nenamjerni prekogranični prijenos GMO-a posredstvom nekog prijenosnika (npr. čovjeka, životinje, vjetra, vode itd.),
- *prijava* je zahtjev koji sadrži propisane podatke, koju podnositelj prijave podnosi nadležnom tijelu radi pribavljanja dopuštenja ili potvrde,
- *procjena rizika od GMO-a* je utvrđivanje i vrednovanje opasnosti za bioraznolikost, odnosno zdravlje ljudi koja bi mogla nastati radi ograničene uporabe GMO-a, namjernog uvođenja u okoliš ili stavljanja na tržište, i to za svaki pojedini slučaj,
- *proizvod od GMO-a* označava pripravak koji se sastoji i/ili sadrži jedan ili više GMO-a, bez obzira na stupanj njegove obrade, koji je namijenjen za stavljanje na tržište,
- *provoz (tranzit) modificiranih živih organizama* označava svaki promet GMO-a namijenjenih korisniku u drugoj državi preko područja Republike Hrvatske,
- *stavljanje GMO-a i proizvoda na tržište* znači učiniti GMO i proizvode dostupnim trećim stranama, uz naknadu ili besplatno, izuzev ustupanja GMO-a ili proizvoda ovlaštenim osobama isključivo u svrhu ograničene uporabe ili u svrhu namjernog uvođenja u okoliš,
- *zatvoreni sustav* je laboratorij ili proizvodni odjel, ili drugi od okoliša izolirani prostor u kojem se radi s GMO-om,
- *Mehanizam za razmjenu obavijesti o biološkoj sigurnosti* (engl. BiosafetyClearing - House - BCH) je mehanizam za razmjenu obavijesti o biološkoj sigurnosti ustanovljen na temelju članka 20. Kartagenskog protokola biološkoj sigurnosti uz Konvenciju o bioraznolikost. Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti ratificiran je Zakonom o potvrđivanju Protokola o biološkoj sigurnosti uz Konvenciju o biološkoj raznolikosti »Narodne novine« - dodatak Međunarodni ugovori, br. 7/02.) - u daljnjem tekstu: Protokol,
- *mikroorganizam* podrazumijeva svaki mikrobiološki entitet, stanični ili nestanični, koji je sposoban za reprodukciju ili za prenošenje genetskog materijala, uključujući viruse, viroide, životinjske i biljne stanice u kulturi,
- *koegzistencija genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda* podrazumijeva suživot u proizvodnji poljoprivrednih kultura u danom području, pod uvjetima i na način koji omogućuje izbor između konvencionalnog, ekološkog i genetski modificiranog uzgoja usjeva,
- *genetski modificirani mikroorganizam (GMM)* podrazumijeva mikroorganizam u kojem je genetski materijal izmijenjen na način koji se ne pojavljuje prirodnim putem parenjem i/ili prirodnom rekombinacijom,
- *genetski modificirana hrana* je genetski modificirana hrana definirana Uredbom (EZ) br. 1829/2003,
- *genetski modificirana hrana za životinje* je genetski modificirana hrana za životinje definirana Uredbom (EZ) br. 1829/2003,
- *genetski modificirani otpad* je otpad nastao uporabom GMO-a ili otpad koji sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a, a kojemu je u potpunosti ili djelomično uništena mogućnost prijenosa genetskog materijala čime je osiguran visoki stupanj sigurnosti za ljude, životinje i okoliš.

Članak 3.

Za obavljanje stručnih i upravnih poslova kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a:

- ograničeno uporabljaju u zatvorenom sustavu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove znanosti,

- namjerno uvode u okoliš, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zaštite prirode,

- stavljaju na tržište:

a) kao hrana i hrana za životinje, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja,

b) kao reproduksijski materijal u poljoprivredi i veterini, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede,

c) kao sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojiti i križanaca za upotrebu u šumarstvu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede,

d) kao lijekovi u veterinarstvu i sredstva za zaštitu bilja, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede.

Pri upotrebi GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u kozmetici, farmaciji i zdravstvenoj zaštiti ljudi, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja.

O provedenim upravnim postupcima iz svoga djelokruga, tijela iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. i podstavka 3. točaka b), c) i d) ovoga članka najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu podnose godišnje izvješće središnjem tijelu državne uprave za poslove zdravlja.

Odobrenje za stavljanje na tržište GM hrane i GM hrane za životinje izdaje ministar nadležan za zdravlje.

Članak 7.

Prekogranični prijenos, provoz, ograničena uporaba, namjerno uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a (u daljnjem tekstu: uporaba GMO-a) dopuštena je uz uvjete i na način propisan ovim Zakonom i posebnim propisima.

Dopuštenje za uporabu GMO-a izdaje rješenjem nadležno tijelo iz članka 3. ovoga Zakona.

Detaljan sadržaj i način podnošenja prijave i način zaštite tajnosti podataka navedenih u prijavi te postupak izdavanja dopuštenja sukladno stavku 2. ovoga članka propisat će pravilnikom čelnik nadležnog tijela.

Članak 8.

Dopuštenjem za uporabu GMO-a utvrđuje se način rada i mjere sigurnosti, dopuštene tehnike i dopuštene genetske modifikacije.

U slučaju nekontroliranog korištenja ili uvođenja GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u okoliš, čelnik nadležnog tijela naredbom će utvrditi odgovarajuće mjere sigurnosti i zaštite.

Članak 10.

Laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a ovlašćuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja, ako ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

Uvjete koje mora ispunjavati laboratorij iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zdravlja uz suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode, zaštitu okoliša, poljoprivrede i šumarstva.

Nacionalni referentni laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a ovlašćuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravlja.

Nacionalni referentni laboratorij iz stavka 3. ovoga članka, uz uvjete propisane stavkom 2. ovoga članka, mora ispunjavati i uvjete propisane Uredbom (EZ) br. 1981/2006.

Namjerno uvođenje GMO-a u okoliš

Članak 26.

Podnositelj prijave za namjerno uvođenje GMO-a u okoliš obvezan je ishoditi dopuštenje nadležnog tijela sukladno članku 3. ovoga Zakona.

Namjerno uvođenje GMO-a u okoliš provodi se sukladno dopuštenju iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 27.

Genetski modificiran reproduksijski biljni materijal dopušteno je uvoditi u okoliš samo na površinama koje će na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo a uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode, uredbom utvrditi Vlada Republike Hrvatske.

Nije dopušteno uvođenje GMO-a u okoliš u zaštićenim područjima i u područjima ekološke mreže, područjima namijenjenim ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i ekološkim oblicima turizma te područjima koja predstavljaju zaštitne zone utjecaja.

Zaštitne zone utjecaja iz stavka 2. ovoga članka obuhvaćaju prostore koji sprječavaju širenje GMO-a na područja na kojima nije dopušteno namjerno uvođenje GMO-a u okoliš, koje se utvrđuju uvjetima zaštite prirode koji su sastavni dio dopuštenja o namjernom uvođenju GMO-a u okoliš.

Članak 52.

Korisnik odnosno osoba koja stavlja na tržište GMO ili proizvode koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a obvezna je osigurati da se osobi koja prihvaća proizvod dostavi dokumentacija iz koje je vidljivo:

- da se radi o GMO-u ili proizvodu koji sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a i
- odgovarajući jedinstveni kod (brojčani i abecedni) dodijeljen tom GMO-u u skladu s Uredbom (EZ) br. 65/2004.

Kod stavljanja na tržište GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, prodavatelj je obvezan korisniku dostaviti dokumentaciju s podacima navedenim u stavku 1. ovoga članka.

Osoba iz stavka 1. koja stavlja na tržište GMO ili proizvode koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a obvezna je voditi bazu podataka i osigurati postupak koji će omogućiti identifikaciju, za razdoblje od pet godina od svakog stavljanja na tržište, osobe od koje je GMO ili proizvod koji sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a pribavljen i osoba kojima su ti proizvodi učinjeni dostupnima, izuzev krajnjih korisnika.

Članak 52.a

Uvođenje u okoliš genetski modificiranih biljaka i životinja za koje je izdano dopuštenje za stavljanje na tržište u svrhu uzgoja nije dopušteno u zaštićenim područjima i u područjima ekološke mreže, sukladno posebnim propisima kojima je uređena zaštita prirode, područjima namijenjenim ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i ekološkim oblicima turizma, te područjima koja predstavljaju zaštitne zone utjecaja kao i na područjima koja su odlukom nadležnog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave proglašena područjima slobodnima od GMO.

Uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona nije dopušteno uvoditi u okoliš genetski modificiran reproduksijski biljni materijal na područjima i stavka 1. ovoga članka.

Glava III.a KOEGZISTENCIJA GENETSKI MODIFICIRANIH USJEVA I KONVENCIONALNOG I ORGANSKOG UZGOJA

Članak 55.a

Pitanje koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj uredit će se sukladno Nacionalnoj strategiji koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda.

Članak 64.

Za obavljanje službenih kontrola kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a:

- ograničeno uporabljaju, stave na tržište kao: kozmetika, GM hrana neživotinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hrana bez obzira na podrijetlo na razini maloprodaje GM hrane neživotinjskog podrijetla pri uvozu, GM hrana koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskoga podrijetla pri uvozu, GM biljne kulture kao tehnološke sirovine u proizvodnji, preradi, maloprodaji i pri uvozu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja,

- GM hranu neživotinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti proizvodnje, GM hranu životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti proizvodnje, GM hranu životinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hranu koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hranu životinjskog podrijetla pri uvozu, GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo na razini proizvodnje i prerade, na razini maloprodaje i pri uvozu, GM poljoprivredni reproduksijski materijal, odnosno sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojiti i križanaca za upotrebu na razini maloprodaje, kao lijekovi u veterinarstvu, pri uvozu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede, veterinarstva i šumarstva,

- za uvođenje GMO-a u okoliš, odnosno u prirodu u eksperimentalne svrhe, nadležno je središnje tijelo državne uprave za zaštitu prirode,
- za zbrinjavanje, odnosno gospodarenje otpadom nastalog od GMO-a kada više nije sposoban za reprodukciju ili prijenos genetskog materijala na druge organizme, nadležna je inspekcija središnjeg tijela državne uprave za poslove zaštite okoliša,
- nad označavanjem GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na razini maloprodaje, nadležna je inspekcija za kakvoću hrane središnjeg tijela državne uprave za poslove poljoprivrede.

O provedenim službenim kontrolama iz svoga djelokruga, tijela iz stavka 1. ovoga članka najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu podnose godišnje izvješće središnjem tijelu državne uprave za poslove zdravlja. Na osnovi dostavljenih izvješća o provedenim službenim kontrolama izrađuje se zajednički godišnji plan službenih kontrola u svrhu ispitivanja GMO-a na području Republike Hrvatske u suradnji s ovlaštenim laboratorijima za službene kontrole ispitivanja GMO-a.

U slučaju neposredne opasnosti za zdravlje ljudi i radi zaštite okoliša od učinaka GMO-a, čelnik središnjeg tijela državne uprave za poslove zdravlja obvezan je koordinirati inspeksijske nadzore tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 65.

U provedbi inspeksijskog nadzora nadležni inspektor ima pravo i obvezu nadziranim osobama, koje nemaju dopuštenje nadležnog tijela ili druge suglasnosti, rješenjem zabraniti prekogranični promet, provoz, ograničenu uporabu, namjerno uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a.

Inspektor može narediti hitne mjere radi zaštite života ljudi i životinja te smanjivanja štete nastale zbog obavljanja nedopuštenih djelatnosti, radnji ili zahvata.

U provedbi inspeksijskog nadzora inspektor je ovlašten uzimati uzorke proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a.

S uzorcima proizvoda iz stavka 3. ovoga članka mora se pažljivo postupati i označavati ih na propisani način, tako da je osigurana njihova cjelovitost i podobnost za predviđene analize.

Pri uzimanju uzoraka iz stavka 3. ovoga članka potrebno je uzeti u obzir preporuke Europske unije, i to: Preporuku (EZ) 787/2004 i preporuke iz Uredbe (EZ) br. 619/2011 od 24. lipnja 2011. o utvrđivanju metoda uzorkovanja i analize za službenu kontrolu hrane za životinje s obzirom na prisutnost genetski modificiranog materijala za koji je postupak odobravanja u tijeku ili je odobrenje isteklo.

Uzorci iz stavka 3. ovoga članka dostavljaju se u službene laboratorije za obavljanje analiza uzetih uzoraka, koji moraju biti akreditirani u skladu s odgovarajućim normama.

Prilozi:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicama usporednog prikaza

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU O NACRTU PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GENETSKI MODIFICIRANIM ORGANIZMIMA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u vezi Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo zdravlja
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
Datum dokumenta	29. ožujka 2016. godine
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo zdravlja
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	Za potrebe izrade zakonskog prijedloga u Ministarstvu zdravlja osnovana je i imenovana radna skupina koju čine predstavnici Ministarstva poljoprivrede, predstavnik Ministarstva zaštite okoliša i prirode, predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja, predstavnik Poljoprivrednog Instituta Osijek, predstavnik Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Osijek
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Zakonski prijedlog je bio javno objavljen na portalu Vlade Republike Hrvatske i na web stranicama Ministarstva zdravlja u razdoblju od 10.9.2015. do 12.10.2015. godine. Zbog važnosti tematike koja se zakonskim prijedlogom uređuje, Ministarstvo zdravlja je kao stručni nositelj izrade zakonskog prijedloga sazvalo i održalo dodatnu javnu raspravu u vezi sa zakonskim prijedlogom 25.9.2015. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	U okviru javnog savjetovanja svoja mišljenja dostavili su: 1. Vijeće za GMO, 2. Odbor za uvođenje GMO-a u okoliš i 3. Zelena akcija.

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Prijedlog Vijeća za GMO koji se odnosi na definiranje termina prijenosa gena te pojašnjavanje u vidu nadopune značenja termina javni poredak engl. „Public policy“ u termin (javnih politika) u cijelosti je prihvaćen.</p> <p>Prijedlog Odbora za uvođenje GMO-a u okoliš koji se je odnosio na uzastopce ponavljanje riječi Uredba je prihvaćen.</p> <p>Prijedlozi Zelene akcije uz članke vezani za opseg nadležnosti središnjih tijela državne uprave nisu sukladni odredbama Zakona o sustavu državne uprave.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Savjetovanje s zainteresiranom javnošću nije iziskivalo dodatne troškove.</p>